

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiin, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nehrancate se refuză. — Articlii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere armonioase — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Revista politică.

Sibiin, în 5 Decemvre.

Dieta Ungariei merge cîtră vacanțele crăciunului. Casa deputaților, ședința de ședință, scapără schintei de opozițiune când contra guvernului, când contra armatei comune, dar în cele mai multe cazuri votează proiectele guvernului. În ședința dela 15 Decemvre n. a fost desbaterea contingentului de recruți, care a servit opozițiunii de substrat la vîrsarea focului opozițional asupra armatei comune.

În casa deputaților austriacă s'a început o luptă aprigă între constituționali și între guvern. „Pester Lloyd”, luând notiță despre lupta aceasta, dîce, că lupta s'a început din partea constituționaliilor cu bărbații cei mai moderați, dar și acestia s'au folosit de arme foarte ager ascuțite. Din discursul unui dintre acești moderați (Plener), constată „P. Ll.” în deosebi, se vede o reciprocitate între curenturile politice din Ungaria și Austria. În Ungaria a început radicalismul a se ivi mai tare decînd s'a simțit și cunoscut tendința și slăbiciunea lui Taaffe. Arma aceasta nu prinde în Ungaria. Insuși coresp. lui „P. Ll.” nu admite, că tendința și slăbiciunea lui Taaffe ar fi cauza, de radicalii Maghiari păsesc cu atîta îndrăzneală.

Rezultatul, rezultatul luptei! Constituționali din Cislaitania încep de multe ori cu entuziasm și vehemență ca pe urmă să adoarmă.

Foile din București ce ne-au sosit sînt unisono indignate asupra atentatului contra Brătianu. Coloritul atentatului încă nu este constatat. Nu se știe dacă este o resburare personală sau un atentat politic. „Telegraful” spune, că în noaptea dela 2 spre 3 Decemvre s'au arestat 20 persoane, între cari frații Dunca, Haralambie Grandea, și dr. Borș. Bălăceanu, trimisul României pe lângă curtea din Viena a demisionat.

O telegramă dela București susține, că Bălăceanu nu a demisionat din motive politice, ci din motive personale. (Avant-proiectul?)

Liga irică a dus-o departe. Ea s'a constituit în guvern formal și a început a și împărți resorturile.

Afacerea din Agria în par-lament.

În urmă afacerea cu stindardul din Agria a ajuns și în dieta țerei. Ea a dat impuls la o desbatere, care a durat două zile.

În ședința dela 13 Decemvre n. petițiunile cetății Agria și a altor municipii s'au pus la ordinea zilei.

Raportorul T. Vécsey: Petițiunea cetății Agria începe prin a constata că publicul de acolo a trăit mulți ani în armonia cea mai frumoasă cu militarii și voiesce a păstra acest raport armonic și pe viitorii. Aceste experiențe plăcute s'au turburat prin incidentul din Iuniu, când cu ocașiunea exercițiilor militare stindardul Ungariei a lipsit de pe corturi, un lucru, care până atunci nu se mai întîmplase, din contră până aci stindardul unguresc la toate ocașiunile luase locul cuvenit. În Iuniu s'a întîmplat pentru prima dată, că cetățenii nu au văzut stindardul unguresc, motivul nu era cunoscut nici corpului oficeresc; numai unii erau de credință, că colonelul locotenent ar fi oprit desfășurarea stindardului, numind stindardul nostru cu dispreț sdranță. Cetatea avea îndoieli, ea dîce în reprezentațiunea sa: dacă gomotul nu e adevărat trebuie să se dea colonelului locotenent satisfacțiune, ear' dacă este adevărat, legea pretinde o satisfacțiune riguroasă.

Dintr'altele „cetatea s'ar bucura foarte, dacă șcirea pe baza unei cetăți s'ar desminți și ar regreta foarte dacă bravul corp al oficerilor s'ar înureca în acest lucru neplăcut”.

Ambele cercetări s'au făcut în regulă la dispozițiunea ministrului de interne. Dintr'ensele s'au vădut, că în 4 Octomvre 1879 la ziua onomastică a Măiestății Sale grădina oficerilor din Agria s'a decorat cu diverse stindarde, între care după vechiul obicei și cu stindarde unguresci, cari futurau acolo, neînsultate și nedelaturate de nimenea, serbătoreau întreagă de cursese fără nici o disarmonie. După cum constată cercetarea, Seemann a dispus cu un stindard, să fie îndepărtat, nu însă pentru că era unguresc, ci pentru că era rupt și murdar, și cu aceasta ocașiune el se folosi în cerc privat de cuvîntul „sdranță”.

După părerea mea stindardul putea fi lăsat acolo, pentru că un stindard nu și perde valoarea dacă e usat, dar trebuie să credem lui Seemann, când declară serbătorească, că „nu a avut nici pe departe intențiunea, de a insulta stindardul național”, pentru că ordinul seu se refera numai la unul dintre stindarde, ear celalalt fu lăsat la locul seu, mai departe pentru că declarațiunea lui Seemann fu recunoscută de liniștitoare și din partea celor ce cereau satisfacțiune cavalească — aceștia au reces dela duel — și în fine pentru că rezultatul a confirmat presumpțiunea cetățenilor din Agria, cari înșiși doriau, ca șcirea să nu fie adevărată.

Guvernul a raportat comisiunei, că omisiunea din Iuniu, care nu o aprobează nimenea, s'a reparat, și în această privință nici reprezentațiunea din Noemvre a cetății Agria nu mai face nici o plînsoare. Din raporturi oficiale șcim mai departe, că stindardul național și de atunei încoace se desfășură în țeara întreagă la serbătore curat militare și se bucură în genere la armata comună de onoarea cuvenită unui stindard național. Această împregiurare mă mulțemesce pe mine ca Ungur.

Cercetarea oficială cerută de ce-

tatea Agria, al cărei rezultat s'a relevat deja, coincide cu verdictul, ce s'a adus de tribunalul de onoare în afacerea cu stindardul, verdict, care a liniștit nu numai pe cunoscuții cavaleri și bărbați patriotici, cari provocaseră pe Seemann la duel, ci a corespuns și bunei opiniuni ce o are Agria pentru corpul oficerilor.

Dar cu toate aceste cetatea Agria în a doua petițiune a sa declară, că nu poate lua cu satisfacțiunea cunoscință rezultatul cercetării, ci cere o nouă cercetare judecătorească, precînd în prima petițiune nu era vorba de o comisiune mică. Această petițiune nouă nu e motivată cu nimic din partea cetății. Eu nu doresc ca bunele relațiuni în șirurile armatei, de care e inspirată prima petițiune, să se amărăscă printr'o neîncredere nemotivată ce ar rezulta dintr'o „comisiune nouă mică”.

Comisiunea petiționară după starea lucrurilor nu se află îndemnată a propune o asemenea comisiune nouă în cazul concret de față. Încît pentru garanțiile ce se cer ca în viitor emblemele naționale să fie respectate, codul penal militar e de acord cu codul penal civil. Stabilirea acestui acord a devenit cu deosebire dela 1 Septemvre a. c. când s'a inactivat codul nostru penal modern, o cestiune ardentă, pentru că un cod penal militar e o dorință legitimă, fiind-că sîntem cu toții îndatorăți a servi în armată 12 ani din cei mai frumoși ani vieții. Din aceste considerațiuni recomand primirea propunerii comisiunei. (Aprobări viue în dreapta.)

B. Komjathy cere substernerea actelor de instrucțiune.

Raportorul Vécsey: Comisiunea cere în unele cazuri deslușiri dela guvern, care de obicei se dau și în scris; în cestiunea de față guvernul s'a pronunțat cu graul în comisiune.

B. Komjathy: Am cunoscință că ministrul president a refuzat a substernere protocoalele de instrucțiune

FOIȚA.

Exposițiunea națională.

(Înceiere).

V.

Spre a completa șchița, ce ne am propus, a face asupra expozițiunii *Concordiei române*, ne rămîne să vorbim despre anecse și despre curte.

Anecsele sînt în număr de 4; vom dîce câteva cuvinte despre fiecare în parte.

Coborînd scara, întîmpinăm la dreapta și la stînga eșirei mostre din fabrica de cărămidă a dlui inginer Cerchez (București) și peatra de pavat dela Belia (Prahova) care se exploatează de primăria Capitalei.

Exploatarea acestei cariere nu este fără însemnătate, mai cu osebire pentru locuitorii Capitalei; căci pînă la descoperirea ei de către d. inginer Cucu, granitul pentru pavagiu se aducea tocmai din Scotia și costă mult pe contribuabili. Din această cauză, pavarea Capitalei mergea foarte încet.

A fost dar fericită ideea actualului consiliu comunal de a explora munții României, pentru că ea a avut de rezultat nu numai de a grăbi pavarea orașului, ci și de a oprit să se ducă în străinătate o însemnată cătîfime de bani. Peatra dela Belia e pusă de primăria Capitalei este dar semnul unei gospodării înțelepte.

Mai departe zărim patru grupe de bombe conice și sferice, lucrate la stabilimentul de artilerie.

Ne aflăm acum în fața micuțului teatru, în care astăvară s'au dat diferite reprezentațiuni atît pentru distracțiunea membrilor „Concordiei române”, cît și pentru ajutorarea școlii froebeliane, înființată de această societate.

De astădată scena înființează în realitate, nu că la teatru, o micuță prăvălie, încercată cu o mulțime de mîrunțisuri, din care vizitatorii se grăbesc a cumpăra ca „suvener dela expozițiune”, cum dîce cel însărcinat cu vîndarea:

În stînga ușei găsi mai multe mostre de făină de grănde-a dlui Stirbey (Buftea); mostre de vas dela fabricale

dlor C. Porumbar și C. I. Zamfirescu; saci cu ciment din fabrica dlui C. Porumbaru; mostre din pulvêria statului (Tirgușoru); mai departe chibriturile fabricii dela Filaret; petrolu rafinat dela Buzeu; ulei și unsoare minerală (Gr. C. Monteoru); ceară, faguri de miere și lumînări de ceară espuse de mai mulți fabricanți români; săpun ordinar și săpun de lucș și în sfîrșit o mulțime de obiecte sculptate în peatră și în lemn la diferitele penitenciare din țeară.

Trecem la anecsa II.

Acî găsim două trăsuri, lucrate de doi caruțași români, care nu lasă nimic de dorit nici în privința lucrului, nici a solidității. Una mai cu osebire se distinge printr'o folositoare invențiune a fabricantului; scaunul de dinainte nu se vede; el este ascuns sub capră și printr'un mecanism poate fi scos, ori când e trebuință de el. Această invențiune înfățișează folos, atît pentru frumșetea, cît și pentru soliditatea trăsului.

Tot aici mai sînt: un teac de struguri, roate și trăsune, un plug cu patru feare și o mașină de bucătărie,

espuse de școala de meserii din București; machina a atras atențiunea nu numai prin soliditatea, ci și prin efințiatea ei. Mușteriu s'a găsit numai decît pentru această mașină.

În fund, sînt: o colecțiune de lucruri de dogărie, rogojini și coșuri, mostre de piei tăbăcite și materiale ce servesc la tăbăcirea și în sfîrșit mai multe mostre de grăun, porumb, sfecle de zachar, cari — de și nu fac parte din programă — au fost însă espuse, ca meritînd într'adevăr să fie vădute.

Anecsa III s'ar pute numi secțiunea machinelor. Acî au espus școala tehnică din Iași și cea din București produse de ale lor în ramura machinării. Școala din Iași a avut nimerita idee de a trimite o locomobilă în miniatură, care funcțiunează, chiar sub ochii publicului, punînd în mișcare o mașină de treerat și o moară cu două petre, amîndouă earăși reduse!

Școala din București a espus mai multe feluri de mașine cu abur, o broască după șistema Wertheim; sonerii electrice și mai multe alte lucrări.

în comisiunea petiționară, și adică din mai multe motive, între altele și din motivul: că densul a făcut din substernere o chestiune de încredere. Dar substernerea unui protocol de instrucțiune nu poate fi nici când o chestiune de încredere, mai ales când cere interesul guvernului. Chestiunea e foarte însemnată și de aceea nu așa vrea să se ia dispozițiuni precipitate.

Oratorul face o propunere de amănare și cere, ca ministrul president să fie îndrumat a substerne, dacă se poate, îndată, ear' dacă nu se poate acum, înainte de ferii protocoloale de instrucțiune luate în Ang. Oratorul acuză guvernul, că se supune clicei militare și nu cetează a se opune stărilor militare excepționale, chiar și când e vorba de onoarea națiunii. Sau că Seemann e vinovat, și în cazul acesta onoarea națiunii cere, ca actele să se substerne, sau nu e vinovat și atunci onoarea militarilor cere aceasta. Recomandă primirea propunerii sale de amănare.

(Va urma).

Atentatul contra d-lui I. C. Brătianu.

În privința odiosului atentat comis în contra prim-ministrului român Ioan Brătianu, reproduce „Resboiul” după „L'Indépendance roumaine” următoarele informațiuni detaliate.

Un atentat s'a comis a seară (2 Dec.) asupra persoanei d-lui Ioan Brătianu, presidentul consiliului de ministri. Credem că această lașă tentativă, care din fericire n'a succes, nu este de cât opera unui nebul (maniăc). Cât pentru noi, nu putem de cât să stigmatizăm din toate puterile o faptă așa de infamă ca cea săvârșită de Pietraru. Într-o țeară liberă ca a noastră, unde avem libertatea presei, a intrunirilor publice, în sfârșit toate mijloacele legale spre a se exprima ideile, chiar cele mai subversive, asasinatul politic nu poate ave nici o circumstanță atenuată. Astfel, cu toate sgomotele ce circulă și cu toate declarațiunile criminalului, cari ar da să se înțeleagă, că tentativa de asasinat este rezultatul unui complot, urzit și executat de o societate secretă, noi stăruim a crede, că politica este cu totul străină de acest lucru.

Pietraru, pentru noi, este un asasin vulgar, nimic mai mult. Poate el să se încerce cât de mult a'și acoperi crima cu vorbele de patrie, nimeni nu'l va lua în serios. Patria, departe de a autoriza asemenea escese, le desaproabă sus și tare. Patria voește luptă legală, ear' nu crima, asasinatul. De amintiri, asasinul este un om fără moralitate. Din amănuntele ce dăm

mai la vale se va vedea adevăratul mobil al crimei, mobil unde patriotismul n'are nici un amestec. O repetăm: aci este vorba de o tentativă vulgară de asasinat, de o crimă de drept comun, care va trebui repedepsită cu toată asprimea legilor.

Atentatul.

A seară, în momentul când d. Ioan Brătianu, președintele consiliului, părăsia Camera deputaților, un individ armat cu un cuțit se aruncă asupra lui. Dl Brătianu, când ajunsese la ușa de intrare a deputaților, dîșese sergentului de oraș ce se afla acolo de serviciu, ca să'i aducă o birjă. Sergentul plecă îndată și în timpul acesta d. Brătianu scobori treptele peronului și păși în curtea Metropoleii spre intrarea tribunei damelor; când ajunse lângă această intrare, un individ se apropie repede de densul. Apucându-l cu mâna stângă de umăr, cu cea dreaptă îi dete o lovitură de cuțit în piept. Din fericire, d. Brătianu nu 'și perdu prezența de spirit. El puse mâna pe asasin, și scuturându-l din toate puterile isbuti să'i pareze lovitura. Cu toate aceste asasinul căuta prin cele mai mari silințe să lovească pe d. Brătianu și nu scim cum s'ar fi terminat lupta, dacă în acel moment n'ar fi sărit în ajutor d. I. Goga, cestorul Camerei, care tocmai atunci se urcase în trăsură și veduse de departe această scenă. Dl Goga avea un baston destul de tare cu mânerul de os. A jungend aproape de asasin, incepu să'l lovească în cap. Sângele țîșni, dar nu'l făcu să se dea în laturi: din contra asasinul 'și îndoaia puterile, și în momentul, când ridică mâna spre a lovi, d. Goga i dete peste mână o lovitură de baston așa de teribil în cât cuțitul se sfărâmă în patru bucăți. Bucățile cădură jos: numai mânerul cu un vîrf la lamă remase în mâna asasinului; turbarea sa era așa de mare în cât încercă din nou să se lupte, și reuși cu această sfărâmătură de cuțit de bucătărie să rănească pe d. Brătianu la arcada sprâncenei din stînga și d'asupra urechei din aceeași parte. În timpul acesta mai mulți deputați, atrași de sgomot, alergeră și cu toții imprennă isbutită ca să scape pe presidentul consiliului și să aresteze pe asasin.

Atunci se constată, că hainele d-lui Brătianu erau străpune la piept; prima lovitură de cuțit, dată de asasin, făcuse aceasta. Totuși afară de cele două răni ușoare de cari am vorbit, primul ministru n'a fost atins niciări. Arma asasinului era un cuțit de bucătărie lung de 20 centimetri.

Arestarea

Asasinul desarmat în arestat. Cu toate aceste trebuie să spunem, că d.

Tot aci sunt espuse lucrări, ce nu lasă nimic de dorit din atelierul de turnătorie al d-lui G. Dimitrescu (București, str. St. Apostoli,) lucrări în aramă din atelierul d-lui Tânase Dimitrescu (calea Văcăresci, 26) echerul cu oglindă, o invențiune a d-lui Al. Peneșcu, care servește a duce perpendiculare în agrimensură; acest aparat e întemeiat pe principiul reflexiunii luminei; în sfârșit, machinele de lucru possemteriene militare ale d-lui Chirșă Teodor (firma Nacu), machine despre care am mai vorbit, și care funcționează chiar sub ochii vizitatorilor.

Anexa IV, privită în general, s'ar pute numi secțiunea genului civil. Aci se ved diferite planuri pentru: un palat de justiție în Craiova, un minister de resbel, proiecte de irigațiuni, un mare număr de caiete de dessemn de pe la scoale; studii de machine de d. inginer Cucu, planuri de arhitectură de d-nii arhitecți P. Petricu și Al. Săvulescu; planurile canalizării Dâmboviței, mai multe lucrări anatomice și în sfârșit un dulap, conținend

minerale și minereuri din țeară (fer, aramă, zinc, plumb, argint, aur, cărbuni și ozocherita) colecționate de d. inginer G. Botea.

Înainte de a trece la turnătorie Lemaître amintim tabla lucrată de părintele Ionescu, profesor la scoala primară de la doamna Bălașa, și care are de scop de a înlesni copiilor învățarea scrierii.

Turnătorie Lemaître care a espus numai ce e produs de lucrători români, ne face într'adevăr efectul unei fabrici; mulțimea, varietatea și soliditatea obiectelor espuse sînt un titlu pentru această fabrică.

Înceind aci schița ce ne-am propus, asigurăm pe cetitori că am fost cu mult, sub realitate în descrierile noastre; nu numai un mare număr de obiecte, ce merită atențiune, un scâmpat de sub condeiu; dar n'am putut da nici înfățișarea generală a fiecărei sale, înfățișare, care place vederii.

Terminând, ne credem îndatoriți a felicita încă odată societatea „Concordia” și în special președintele ei, d. C. Porumbar, și comitetului resul-

Brătianu nu'l lasă din mână în tot timpul luptei, și că în realitate el însuși l'a arestat.

— Miserabile, dîșe un deputat asasinului, ce ai făcut?

— Ceea ce am făcut, respunse acesta, s'ar fi făcut de un altul, dacă n'ar fi făcut-o eu.

Doi sergenți de oraș fură însărcinați să'l ducă la comisia coloriei de albastru. Acolo el fu pînsat pentru că i curgea mult sânge din rînila dela cap și mână; apoi după câteva minute fu condus la prefectura poliției.

Asasinul

Asasinul este unul anume Ioan Pietraru, vechiu profesor și actualmente funcționar la ministerul de finace.

Ioan Pietraru poate să aibă ca la 35 ani și este de origine din districtul Vâlcea. Este un om frumos, poartă barbă mare și vorbește cu înlesnire. Pînă la 1874 a fost profesor la gimnasiul „Matei Basarab.” În același timp era și casier al unei societăți de ajutor reciproc, și într'o bună dimineață dispăru cu lada de bani, conținend aproape 20,000 franci. Aceasta s'a petrecut în 1874. Mai mulți ani remase nevêdut, apoi în cele din urmă îndrăzni să se întoarcă în țeară și nu de mult isbuti să fie primit ca funcționar la ministerul de finace.

Dar' trecutul seu fu descoperit și trebuia să fie congediat. D. Brătianu, care are portofoliul financelor, dedese ordine precise în această privință. Ioan Pietraru este înșurat; chiar er dimineață 'și-a trimis nevasta la ministrul de finace ca să se roage pentru densul. D. Brătianu a primit-o dar' 'i-a declarat, că este cu neputință ca să ție pe bărbatul ei în administrațiunea financelor.

Nu cumva acestei impregiurări ar căta să atribuim hotărîrea lui Ioan Pietraru de a atenta la viața d-lui Brătianu? S'ar pută crede aceasta. Cu toate aceste, după cum se va vedea mai la vale, declarațiunile asasinului și hărțile găsite asupra lui dă nascere și la alte bănueli. Instrucțiunile ce s'a incepu va aduce fără îndoială descoperirea adevêrului. Cel puțin noi o dorim.

Interogatoriul

N'avem pretențiunea de a reproduce interogatoriul complet la care a fost supu asasinul; dar' sîntem în pozițiune de a face cunoscut câteva din răspunsurile lui Ioan Pietraru.

D. Goga s'a dus să'l vadă la prefectura poliției și 'i-a dîș:

— Ce motiv te-a împins la această crimă?

— Amorul patriei!

— Amorul patriei nu se dovedește cu lovituri de cuțit.

— Ba da! Ba da! Și n'o să fiu numai eu singur acela, care să'l dovedesc astfel. După mine au să vie și alții.

— Aceasta e nebunie!

— Ori-ce om de inimă trebuie să scie a se sacrifica pentru patrie.

Cu toate aceste Ioan Pietraru s'a încercat să se mărginească numai la asemenea generalități, evitand de a intra în amănuntele precise ale crimei. Înșe procurorii judecătoreii de instrucțiune soiră și interogatoriul fu condus în așa mod ca să se ilească pe asasin a responde. Fiind cîntat s'a găsit asupra lui o declarațiune cam în următorii:

„Că soarta 'l desemnase pe densul ca să se omoare pe d. Brătianu, că trebuia să se supuie. Că cere ertare societăței și femeii sale pentru crima ce avea să săvêrșească, sciind preabine înșe că se espunea la toată asprimea legilor.”

Dăm numai un simplu resumat al acestui document, care este icalit de asasin. Dintr'ensul pare a resulta, că Ioan Pietraru făcea parte dintr'o societate și că sorții îl desemnaseră pe densul ca să îndeplinească criminala faptă. Se dîșe chiar că ar fi pronunțat aceste cuvinte:

După mine vor veni alții: sîntem 50 la numer,

Se scie că mai de unăși s'a trimis la toate țările nisce placarde autografate, cuprinzend sentența de moarte pronunțată contra d-lui Ioan Brătianu de cătră un comitet, ce se intitula comitetul secret de 50. Oare există în adevêr acest comitet? Sau că Ioan Pietraru voiesce să facă a se da creșdēmēt existenței unui asemenea comitet spre a da crimei sale un caracter politic? Instrucțiunea va trebui să 'și dea osteneala spre a lumina mai cu seamă acest punct.

La d. Brătianu a casă

Presidentul consiliului a intrat foarte linisic a casă la densul. Nu voia cu nici un preț să 'și sperie familia, pe care o adoră, după cum toată lumea scie. Cu toate aceste trebuia să istorisească întemplarea, căci după densul veniau cu grămada deputații spre a se informa de starea sănătăței sale.

— Nu este nimic, dîșea d. Brătianu, o șgăritură...

Doi medici chemați la moment au examinat rînila și le-au pînsat, declarand că d. Brătianu are trebuință de puțin repaus, dar' că de mâne încolo va pută să 'și reinceapă ocupațiunile.

Casa presidentului Consiliului a fost luată cu asalt de cătră diferiți vizitatori, din toate clasele societăței, cari veniau să afle noutăți. Dar d. Brătianu se pusese în pat și n'a primit decăt puțină lume.

M. S. R. Domnul, îndată ce află despre atentat, trimise pe unul din adiantanții săi să cerceteze despre starea d-lui Brătianu.

În oraș.

Sgomotul atentatului se respândi în capitală cu repezițiunea fulgerului. El s'a comis la 5 oare și la 6 era cunoscut de la o extremitate pînă la alta. Trebuie să adăugăm, că scirea aceasta a produs pretutindeni o mare senzațiune: cu atât mai mare, cu cât unii exagerau faptele, și în mai multe locuri se afirma chiar, că dl Brătianu fusese ucis. Prefectura poliției a fost asediată de oameni, cari veniau să afle noutăți și cari nu plecau de acolo pînă ce nu erau satisfăcți. Scirea că d. Brătianu n'a fost de cât ușor rănit a fost primită pentrutindini cu cea mai vie mulțămire; aceasta se înțelege.

Revelațiuni

Se asigură, că Pietraru a făcut revelațiuni și că s'a găsit la densul și la alte persoane cu cari el se afla în relațiuni, o corespondență compromițtoare.

Dăm aceste amenunțe sub toată rezerva. Ceea ce este sigur, este că diferiți procurori și judecători de instrucție s'au instalat în permanență la prefectura poliției și că la ora 1 după mezul nopții instrucțiunea continuă. După arătările asasinului și după alte indicațiuni s'au făcut mai multe arestări. Indivizii arestați au fost conduși imediat la prefectura poliției spre a fi supuși la interogatoriu.

Dela universitatea săsească.

Dintre ședințele de până acum ale universității mai de însemnată a fost ședința dela 8 Decembrie n. În ședința aceasta deputatul Wittstock a făcut propunerea:

Având în vedere că cele trei statute de organizare: „regulamentul de afaceri pentru adunarea generală a universității săsești”, dispozițiuni despre statul personal, aplicarea și salarizarea funcționarilor dela oficiul central al universității săsești” și „regulamentul de afaceri a oficiului central al universității săsești” nu s'au făcut în modul prescris de art. de lege 12 din 1876, că a cele statute nu s'au recunoscut nici când de valide din partea universității, că ele restring, ba mai că sterg dreptul de proprietate, de dispunere și de administrație a universității, că guvernul a emis pe baza acelor statute ordinațiuni, ce dispun de averea universității fără consimțământul acesteia, că este datorința universității, a stabili relațiuni normale pe cale legală:

Universitatea alege o comisiune de cinci membri, care să discute de nou cele trei statute de organizare și să facă propuneri corespunzătoare.

Asupra acestei propuneri s'a încins o dezbateră însemnată.

Propunătorul Wittstock arătând însemnată și gravitatea acestuinei, precum și puțin timp de care mai dispune adunarea, recomandă propunerea de urgență. Ios. Bacon arată că propunerea în chestiune nu e întemeiată în lege. Statutele amintite le a creat prima adunare generală, care s'a întrunit pe baza art. de lege XII din 1876. Adunarea generală s'a ținut de aceste statute în decurs de 3 ani, ba și adunarea actuală le a recunoscut valoarea provocându-se în concludul seu unanim la ele și totuși motivul principal, pentru care se cere ca statutele să se transpună unei comisiuni, se bazează pe presupunerea, că statutele nu s'au făcut conform legii și că adunarea generală nu le a recunoscut valoarea. Fiind că nu se intenționează numai o modificare a statulelor vechi, ci crearea unor statute nouă, ca și când universitatea n'ar avea statute legale, eu nu pot sprigni propunerea. Nu pot să o sprignesc nici din motivul al doilea, pentru că eu nu aflui în statute dispozițiuni, care periclitează dreptul de proprietate sau care restring dreptul de dispunere și administrarea averei. Propunătorul trebuia să arete defectele statulelor, cari reclamă revisiunea, ca să le cunoscăm, trebuia să formuleze modificările în propunerea sa. Ne făcând aceasta eu nu sunt în stare a adera la propunerea sa.

În arșit nu pot primi propunerea și din motivul, că dela introducerea acestor statute a trecut prea puțin timp pentru a ne câștiga experiențe, care să motiveze o schimbare radicală. Statute organice nu trebuie schimbate în intervaluri atât de scurte.

Oratorii din majoritate Fr. Oberst și Budacker s'au silit a arăta, că starea, în care se află universitatea acum, e o stare de asedin, o stare excepțională și neconstituțională.

În urmă s'a primit propunerea lui Wittstock și s'a ales comisiunea propusă de acesta.

Aniversarea Plevnei.

De dimineață stradele principale ale Bucureștilor — ne spune „Romanul” — începuseră a se împodobi cu steaguri.

Bulevardul dela calea Victoriei până la Eforia Spitalelor era împodobit cu steaguri, care fălăiau supt un cer senin. În piață, dinaintea statuei lui Mihai Viteazul, s'a ridicat un cort-pavilion pentru A. L. L. R. Domnul și Doamna. La poalele statuei s'au grămădit arme în grupe foarte elegante din mijlocul cărora se rădăcă o femeie-România sau Biruința, Resboiul sau Pacea.

În dreapta și în stânga scării principale a universității s'au înființat două locuri pentru corpul diplomatic și corpurile legitimoare. Vestibulul Palatului e împodopit cu mult gust, precum și scara până la sala, unde s'a depus statua, pe care societate oficiarilor din armata română o oferă A. S. R. Doamna, precum înainte cu un oficiar armatei au oferit o sabie A. S. R. Domnului. Pe la 12 ore, bulevardul era plin de lume. La ora 1 sosiră MM. LL. RR. Domnitorul călare și urmat de statul său major și un escadron de gendarmi; Doamna în trăsura a la Daumont. Pe tot drumul dela Palat până la Universitate, publicul aclama pe MM. LL. și regimentele care veniau în urma lor.

După bine-cuvântarea religioasă a drapelului, M. S. R. Domnul împărți drapelulele fie cărui colonel.

Această ceremonie terminată MM. LL. RR. străbătură Bulevardul și se duseră la Universitate, unde era espus frumosul grup de marmoră pe care societate oficiarilor îl oferiu M. S. R. Doamna.

Aci Doamna Cernat în numele Doamnelor, cari oferiră Statua, rosti următorul discurs.

„Măria Ta”

„Soțele oficiarilor, interprete credincioase ale simțimentelor tuturor femeilor române, depun cu respect și iubire acest omagiu de recunoștință la piciorle M. T. R. care, ca o mamă duioasă, ai alinat durerile fiilor, fraților, și soților nostri căduți în luptă pentru independența țării.

„Să trăiesci M. T. Regală!

„Să trăiască M. S. R. Domnitorul, Carol I. ați mulți și fericii pentru prosperitatea și gloria României.”

A. S. R. Doamna Românilor, adânc mișcată respunse prin următorul discurs și publicul întreg aplaudă cu entuziasm nu numai nobilele și românescile simțimente, ce eșiau din inima Doamnei, dar și pronunția cuvintelor cari eșiau dintr' o gură cu totul românească.

„Cuvintele sânt prea slabe, ca să vă spun cât sânt de adânc mișcată la privirea unui dar, însuflețit de o iubire atât de adevărată și atât de caldă.

Sunt îndoit mișcată prin amintirea timpului, în care inimile noastre, inimile soțelor, ale mamelor, ale surorilor oștenilor tremurau de spaimă și de durere.

Acest dar este momental suferințelor, care ne au apropiat, care ne au unit, care au făcut din noi toate nise surori nedespărțite. Acest chip săpat în marmoră, nu mă arată numai pe mine, ci pe toate câte ați făcut aceleși sacrificii, pe toate câte ați adus aceleși iubire; căci acțiunea mea singuratică ar fi fost prea neînsemnată, dacă nu am fi lucrat toate, ca și cum am fi fost numai una singură, la aceleaș eugam.

Fie acest dar monumental tuturor femeilor române, care ca și eroii noștri, și-au făcut datoria lor cătră țeară.

Ferească Dumneșeu ca vre un nou resboiu să vie asupra holdelor noastre, și să zădărnicească munca și binefacerile păcii.

Dar dacă timpuri de nou încercări ar veni, atunci sânt încredințată că ne vom îndeplini încă mai bine datoriile noastre, întărite cum suntem astăzi, prin experiența dobândită.

Încă o dată, vă mulțamesc, iubitorle mele surori, pentru această dovadă viuă a dragostei și a încrederei, cu care în ați norocit.

Me bucur din suflet că generațiunile viitoare vor vedea în marmoră cum femeile române au onorat și au iubit pe Doamna lor.”

MM. LL. RR. se retraseră și se întoarseră la Palat cu suita Domnească, în aceeași ordine cum veniseră, și aclamate la

plecare, ca și la venire, în tot lungul drumului până la Palat.

După plecarea MM. LL. RR. publicul năvăli în sala, unde era espus grupul de marmoră și nu fu decât o voce spre a admira această lucrare de artă și de inimă, care sperăm, că va rămâne espusă mai multe zile, pentru ca astfel toți să o poată vedea.

Varietăți.

* (Necrolog). Din Satmar primim următorul anuțiu de doliu: Aloisia Făgărășanu, născută Tepeș, ca soție, cu fii Ovidiu și Elvira; Georgiu Făgărășanu ca părinte; Catinca Tepeș, ca soacră; Ioan Romanu cu soția; Ioan Filip cu soția; Alecsandru August și Aurelia Tepeș ca cumnați și cumnate, în numele lor și al numeroșilor consăngeni cu inima frântă de durere anunță moartea neuitatului soț, și părinte, fiu, frate, respective cumnat Georgiu Făgărășanu jude de tribunal regesc, — obvenită în 13/1 Decembrie a. c. Oșămintele repausatului s'au astrucat în 15/3 Decembrie a. c. la 10 ore d. a. în cimitirul românesc. Fie-i țărinașoară și memoria binecuvântată. — Regretăm din tot sufletul pierderea unui suflet nobil și a unei inimi, care bătea foarte tare pentru progresul neamului seu.

* (Profesură română). Congregațiunea comitatului Caraș din urmă a hotărât sistemizarea unei profesuri de limba și literatura română la gimnaziul superior din Lugoj, cu salariu anual de 700 fl. După cum ne spune „Hon” dela care împrumutăm această scire. Hotărârea s'a subternut ministeriului de instrucțiune publică spre aprobare.

* (Postal). Ministerul de comunicațiune a ordinar, ca oficiul postal din Aiud să se combineze cu trenurile accelerate Nr. 1 și 2, care comunică între Budapesta și Brașov. Această măsură se va pune în lucrare dela 1 Ianuarie 1881.

* (Activitatea). „Herm. Ztg” dăce: În 8 Decembrie n. deputații români din comuenele comitatului Făgărășului ținând un consiliu au decis: ca de aici încolo să iese parte activă la viața politică pe temeiul transacțiunei din 1867 și părăsind viața pasivă de până aci, a năsiu intracolo, ca la alegerile procsime pentru dietă în cele două cercuri electorale ale Făgărășului să se aleagă deputați români. Spre acest scop s'a constituit un comitet de activitate și reprezentanți, cari vor fi trâmși la marea conferență, ce are a se convoca de Români din Sibiu, au instrucțiunea, a vota pentru politica activității. — Înainte de toate se băgăm de samă, că aceste le spune „H. Ztg”, foaia inspirată din cercurile mai înalte comitatene. Observarea aceasta nu o facem doar pentru că am trage la îndoială adevărul celor dăce, dar pentru caracteristicul naționalismului nostru, că astfel de lucruri trebuie se le scie mai întâiu foi, care mai mult sau mai puțin, poartă oficioșitatea guvernului, ca mară nevădută, în frunte.

* (Vărsatul în Brașov). În săptămâna din 5—11 Decembrie s'au bolnăvit în Brașov 113 persoane și au murit 22. Boala așa dară a crescut în săptămâna trecută cu 8 bolnăvi și cu 4 persoane au murit mai mulți.

* (Tăbac bun în Erțegovina). Comisiunea pentru încassarea de tăbăcari au strins în Erțegovina tăbăcarii esceleste atât în privința cantității, cât și calității. Se strinse tăbac pentru 700,000 fl. v. a. și populația de tot mulțămă cu prefurile guvernului s'a declarat, că pe anul viitor va produce o cantitate de 3 ori mai mare.

* (O vijelie). În 12 Decembrie a domnit în Viena un orcan, care a cășunat mai multe nenorociri. O fe-

mee fu trântită la pământ apoi mână sub roatele unui vagon de tramway și tărită de acesta. De pe coperișele caselor cădău țigle, hoarne, ba chiar și coperișele fură isbite la pământ.

* (Concurență americană.)

Guvernul statelor unite din America de Nord la stăruința mai multor industriași americani, a decis, a trimite în Europa un comitet de 36 membri, care petrecând 2 ani în Europa va lucra în interesul esportului american. Atențiunea acestui comitet este îndreptată mai mult asupra Austro-Ungariei și cu deosebire asupra, Vienci Budapestei, Pragei, Tiestului etc.

Posta din urmă.

Între persoanele de cari după „Telegraf” am făcut amintire în revistă, că sânt arestate, în urma atentatului Brătianu ne spune „Timpul” că se află Paganini și doamna Flechtenmacher redactoreasa „Femeiei române”.

S'ar fi dat, se dăce, mandat de arestare contra principelui Grigorie M. Sturza capul partidei democratice naționale.

Loc deschis. *)

Adunarea generală,

a fostilor grănițeri din regimentul român I-ii finută la 1 și 2 Decembrie a. c.

Adunarea generală fiind convocată de comitetul central în virtutea § lui 6 din statute pe 1 Decembrie, reprezentanții celor 12 compagnii și a arpei husarilor Dejani s'au înfătoșat la ziua statorită în număr complet.

O deputațiune a invitat pe comisarul regesc, comitelesuprem al comitatului Sibiu, acesta sosind în adunare împărtășește rescriptul ministerial ce privește designarea sa de comisar.

După aceasta s'a trecut la verificarea membrilor, care s'a terminat în ziua primă fără nici o dificultate.

Conform dispozițiunilor § 9, după verificarea membrilor trebuia să urmeze imediat constituirea adunării prin alegerea unui președinte și vicepreședinte, cari după § 17 al statulei au să fie tot odată și președinții comitetului administrativ, dar adunarea generală din motive necunoscute a întrelăsat constituirea formală și astfel a trecut la dezbateră obiectelor destinate pentru această sesiune.

Unul din membrii comitetului ceru cuvântul pentru a atrage atențiunea adunării generale asupra dispozițiunilor § 9 din statut, dar sub pretest, că în dezbateră generală nu se dă nimeruia cuvânt, fu silit a tăce.

Comitetul central a compus în 2 ședințe premergătoare raportul general despre activitatea sa în trienul expirat; acest raport s'a cetit conform § 32 adunării.

Într'insul s'au făcut și 6 propuneri privitoare la afacerile administrative.

Afară de cele 6 propuneri statorite în ședințele comitetului, secretariul ordinar al comitetului fiind destinat din partea președintelui cu espunerea raportului, ceti spre surprinderea tuturor și o a 7-a propunere, necunoscută și nedebătută în comitet.

În această propunere se cerea, ca adunarea generală să enuncie ca „postul de secretar să se înlocuiască prin altul.”

Un membru al comitetului și secretariul cerură cuvântul spre a cere deslușire asupra motivelor, care au îndemnat pe fostul președinte al comitetului a veni cu atare propunere și pe baza cărei legi a făcut propunerea în adunarea generală? Președintele însă denegă în mod aspru

*) Pentru cele de sub rubrica aceasta redacțiunea nu ia responsabilitatea. R.

acestor membrii dreptul de a vorbi, sub pretest, că nefiind deputați nu au vot.

Alina a 2-a din § 7 al statutului dize: „În această reprezentanță membrii comitetului au vot decisiv numai în cazul, dacă vor fi și deputați aleși prin urmare nu poate fi înoidală, că membrii comitetului nu ar avea vot consultativ în adunarea generală; cu toate că cei ce cerură cuvântul s'au provocat la statul, la constituțiune, așteând adunării generale motivele, prin cari au dovedit dreptul de a vorbi, președintele totuși le a denegat acest drept și a trecut la ordinea zilei.

Raportul și propunerile s'au transpus unei comisii spre examinare, dar această comisie n'atrăcerut nu a examinat nimic, n'adeverit nici măcar împărțirea motivelor privitoare la destituirea secretarului, ci venind cu raportul seu recomandă adunării generale primirea propunerii făcute de președintele, care s'a și primit fără nici o dezbateră.

Un singur deputat fiind știe, pe ce basă se escontentează secretariul, președintele i dize: „că de-și nu avem nici o basă în statul, totuși considerând promptul și conștientul serviciu al secretariului declară, că escontentarea i compete“.

Secretariul comitetului, care în urma concursului scris la anul 1878, a fost petiționat la acest post, aflându-se de comitetul administrativ ca cel mai apt între concurenți, fu demunit definitiv prin decret.

În timpul serviciului, adică dela anul 1878 până în ziua de 1 Decem. a. c. comitetul nici că a admomat vre-o dată pe secretar de cum s'el fi pedepsit cu bani, prin urmare comitetul a fost mulțamit cu el.

Apoi când ar fi voit să puceadă după lege, și dacă era motive contra secretariului, trebuia, ca comitetul să cerceteze, s'el asculte, și s'el dea ocașine a se apăra, și comitetul aflând motive pentru destituire s'el fi destituit.

Procedura observată nu numai că o necorectă, dar stă în contradicere cu dispozițiunile legei pozitive, care demandă apriat, că destituirea unui ampoioteat poate să urmeze numai în urma unei cercetări disciplinare sau criminale, pre când în cazul de față fără espunerea motivelor, fără ascultarea respectivilor, adunarea generală i-a dat drumul.

Pentru a nu mai incomoda pe venitorii nici comitetul nici adunarea generală cu denumirea și destituirea secretariului, președintele a atârnat primirea conducerii comitetului de condițiunea, că adunarea generală i va da dreptul de a-și alege pe secretar pe venitoriu după plac, care condițiune adunarea și i primit-o, nesocotind, că prin atare conclud se denegă statutului valoarea legală, și că nu numai soarta secretariului dar a întregului comitet și pozițiunea lor e periclitată.

Mai departe și în fine trebuie observat și aceea, că membrilor neverificați nu le compet espele de drum și diurnele, pre când unui alegat dela compania a II-a, care nu a fost verificat, i s'au plătit toate competențele, ca și celor verificați.

Ar fi de dorit, ca proprietarii fondului grănițaresc să și deschidă ochii, când aleg deputați la adunarea generală, ar fi de dorit, ca să tramită bărbăți mai inteligenți, însă nu de aceea, a căror activitate consistă numai din: a se scula și a se ședea.

Un privitoriu.

Economic.

Sibiu 14 Decemvre n. Pro. hectolitru: Grâu fl. 6.90-7.90; s'căra fl. 5.40-6.40; s'căra fl. 5.30-6.70 Orz fl. 3.60-4.; Ov's fl. 1.90-2.30 C.

Curuz fl. 2.80-3.20; Mălaiu fl. 4-5; Cartofi fl. 1.60-2; Semăntă decănepă fl. 5-6; Mazeră fl. 9-10; Linte fl. 11-12; Fasolea fl. 5-5.50 pro 50 chilo; Faină de pâne fl. 14; Slănină fl. 70-75 Unsoare de porc fl. 68-75; S'căra pro 60 chilo fl. 30-34; S'căra de luminări fl. 47-50; Luminări de seau 50 chilo fl. 48-56; Săpun fl. 38-40; Fân pro 50 chilo fl. 1.80-2; Căncă pro 50 chilo fl. 30-35. Lemne v'rtose de foc pro metrichie fl. 3.50 Spirit pro grad 55-60 cr. pro chilo; carne de vită 44-46 cr.; Carne de vișel 36-50 cr. carne de porc 40-44 cr.; carne de berbec 22-24 cr.; ouă 10 de 25 cr.

Făgăraș, 10 Decemvre n. Pro. hectolitru: Grâu fl. 7.50-8.50; grâu s'căra; fl. 6.50-6.80; s'căra fl. 5.20-5.40; orz 4-4.20 ov's fl. 1.90-2; cuceruz fl. 2.80-3.60 (vechii) fl.; mălaiu fl. —; Sămăntă de cănepă fl. 8-8; mazeră fl. —; linte fl. —; fasole fl. 5-6; cartofi (vechi) cu fl. 1-1.60; (noi), per litră — cr. pro 100 chilo: Slănină fl. 60-70; s'căra brut fl. —; s'căra de luminări fl. 38-40; unsoare fl. 70-71; cănepă fl. 20-22; semăntă de în fl. —; săpun fl. —; fân fl. 1.60-2; spirit pro grad cr. 101; pro chilo: carne de vită 40-42 cr. carne de vișel 36 cr.; carne de porc 44 cr. carne de berbec 24-28 cr.; ouă 5 de 10 cr. Târgul a slab cerecat!

Arad, 11 Decemvre n. Pro. hectolitru: grâu fl. 11.50-11.60; s'căra fl. 9.40-9.60; orz 5.90-6.05; ov's 5.50-5.60; cuceruz fl. 4.40-4.50; Spirit en gros fl. 32.50-33, en detail fl. 34-34.50 pro 100

Bursa de Viena și Pesta din 15 Decemvre 1880

Table with 3 columns: Item, Viena, Pesta. Includes Renta de aur, Obligățiuni, and various exchange rates.

Nr. 257. 1-3 CONCURS.

La concursul publicat în „Tel. Rom.“ Nr. 108 109 și 110 a. c. pentru parochia de cl. III. Galați neivinduse nici un concurent, prin aceasta se publică de nou concurs cu termenul până la 20 Decemvre a. c. st. v.

Emolumentele s'unt:

- 1. Casă parochială cu două odăi, șură și grajd, la care mai aparține și o grădină de un car de cuceruz.
2. Folosirea cimiteriului, a unui fâneaț de un car de fân, a unui pășunat și arătură, în mărime de 2 jugere numit la „lunca morii“.

3*. dela 140 de case, câte o ferdelă de cuceruz stérmit, sau 11 cupe de grâu bun.
4. Venitele stolare sistemisate care toate la olaltă apropie la suma de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această parochie, au de ași substerne petițiunile instruite conform statutului organic și regulamentul congressional din 1878 la subseritul oficiu presbiteral până la termenul mai sus prefrit.

Abrud, 3 Decemvre 1880. În conțelegere cu comitetul parochial. Ioan Gallu m. p., rotopresb.

*) În concursul prim s'a pus din eroare numai 40 case.

CONCURS.

La scoala confes. gr. or. română din comuna Zorlențiu-mic protopresbiteratul Caransebeșului, are a se întregi stațiunea învățătorească, pentru care se escrie concurs cu termenul până la finea lui Ianuarie 1881 vechiu.

Emolumentele s'unt:

- 1. Salariul învățătoreșc în bani gata 250 fl.
2. Două jugere pământ arătoriu în extravilan.
3. Cortel liber cu 3 încăperi precum și 3/4 jugere grădină.
4. Opt (8) metri lemne.

Doritorii de a se aplica ca învățători la această stațiune au să și substerneă cererile lor înzestrate cu do-

cumentele prevădute în „Statutul organic“ și regulamentul congressional din 1878 înspecțiunii scol. gr. or. rom. în Zorlențiu-mic.

2-2 Comitetul parochial. [72] 3-3 Noi vindem depositul nostru de mărfuri cu ajustament cu tot foarte eftin. Reflectanții să se adreseze direct către noi. Adolf & Leopold Fleissig, prăvălie de mărfuri de tăiat în Făgăraș.

Numai odată se ofere o ocașine așa de favorabilă de a procura un orologiu escelent cu jumetate prețul. Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul Europei, n'au stat înăuntru și Elveția. Conșecența a fost emigrarea lucrătorilor în masă, care a periclitat existența fabricilor, și fabrica reprezentată de noi, care e dăinuat și cea mai lăsemnată fabrică de orologe, a închis de o cam dată fabrica sa, încredințându-ne pe noi în vândăria fabricărilor sale. Aceste așa amândouă orologe de buzunarul Washington s'unt cele mai bune de pe lume, sânt foarte elegant gravurate și înfrumusețate și lucrute după sistem american.

Toate orologele stnt repassate (examinate) pe secundă și garanțam pentru fie-care 5 ani

Ca dovadă a garanției sigure și a solidității celei mai severe, ne obligăm prin aceasta în public, că sîntem gata a reprimi și schimba fie-care orologiu, ce nu convine.

1000 remontoire de buzunar fără cheie de întors la toată, cu mecanism de cristal, regulat cu neratrățit extra-ordinar pe secundă; afară de aceasta arite prin electro-galvanism nou, dimpreună cu lanț și medalion etc., prețul de mai înainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unu.

1000 ancore esemplare de Iues din nickel-argint, pe 15 rubinuri cu cadrani în email, arătător de secunde, sticlă lată de cristal, mai înainte cu fl. 21, acum numai fl. 7.25 de unu, toate repassate pe secundă.

1000 orologe-cilindru înfrumusețate în esemplu de nickel-argint, cu sticlă lată de cristal pe 8 rubinuri foarte fin repassate, dimpreună cu lanț medalion și cutie de catifea, mai înainte fl. 15; acum numai fl. 5.60 unu.

1000 orologe ancore de argint veritabil de 13 loți, probat de oficiu monetar cu r. pe 18 rubinuri, afară de aceasta arite prin electrificatie, foarte fin regulate. Oroloarele au costat mai înainte fl. 27 acum numai fl. 11.40 unu.

1000 orologe remontoire-Washington de buzunarul din argint greu și veritabil de 13 loți, probat la oficiu c. r. de punciere, pe lângă garanție severă repassate pe secundă, cu mecanism de nickel așa încât orologele aceste n'au nici când lipsă de reparatură. Oroloarele aceste au costat mai înainte fl. 35 și costă acum numai fl. 16. Afară de aceasta lângă fie-care orologiu se dă grațit un lanț, medalion și cutie de catifea.

1000 orologe pentru doamne de aur veritabil cu 10 rubinuri, mai înainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 orologe remontoire de aur veritabil pentru domni sau doamne, mai înainte cu fl. 100 acum fl. 40.

650 orologe de pârte cu mecanism de email, mai înainte cu fl. 6 acum cu fl. 3.75 unu repassat.

500 orologe destepătoare cu aparat de larmă, foarte fin regulate, aplicabile și ca orologe pe masa de scris, mai înainte fl. 12 acum numai fl. 4.30.

650 pendule cu lucru foarte fin de sculptură în căsuții înalte gotice de lemn, de întors în fie-care a optă di, regulate fin pe secundă, foarte frumoase și imposante; de oare-cu un astel de orologiu și în 20 de ani mai are preț îndoiț, să nu lipsescă astelul de orologiu din nici o familie, mai cu samă pentru că astelul de piesă de cabinet este decor în fie-care locuință. Oroloarele aceste costau mai înainte fl. 35, acum numai fibulaur pref excepțional de eftin de fl. 15.75 unu.

Comandând cine-va orologe pendule are să adauge și o arună.

Adresa: Desfacere de orologe

Fabriciei de orologe Fromm.

Viena, Rothenthurmstrasse Nr. 9, Parterre.

Audiți, vedeți și mirați-vă!

Mărfurile de argint Britania, primite dela o masă concursuală a unei mari Fabrici de argint Britania, devenite falite, se dau cu ori ce preț sau mai bine și gratis. Trimițând fl. 7.— în bani gata s'au cu rambursă ori cine primese următoarele 50 obiecte cu a patra parte din valoarea reală, și adică: Bucăți 6 Cuțite de masă escelente, mănunchii de argint Britania, cu cupituri adevărat eglezicești. 6 Furgățe de cele mai fine, argint Britania, dintr'o bucată. 6 Linguri de mănecare de argint Britania, grele și masive. 12 Lingurițe de cafea de argint Britania, de cea mai bună calitate. 6 Sufitoare de cuțite de argint Britania, de cea mai bună calitate. 1 lingură mare de lapte de argint Britania, masivă 1 lingură mare de supă de argint Britania, gros. 9 Tave de prezentat cielate foarte fine. 2 sfesnice pe masă de salon Britania pline de efect. 1 corță de pâne masivă de argint Britania. Toate 50 obiecte s'unt fabricate din cel mai fin și cel mai solid argint Britania, care este unicul metal ce există pe lume care în vezi remane al și nu se poate deosobi de argintul adevărat nici după o folosire de 30 ani; pentru aceasta garantează.

- Afară de aceste mai s'unt: 18 cuțite, furcure și linguri de argint Britania, câte 6 bucăți toate 18 laolaltă fl. 3.75 6 linguri mici de cafea de arg. Brit. mai înainte cu fl. 3.— acum numai cu fl. —.60 1 lingură de supă „ „ „ „ „ 3.— „ „ „ „ 1.— 6 tave „ lapte „ „ „ „ „ 1.50 „ „ „ „ —.50 6 tave „ „ „ „ „ 1.50 6 sufitoare de entite „ „ „ „ „ 4.50 „ „ „ „ 1.50 1 cutie de zăchar „ „ „ „ „ 2.— „ „ „ „ 1.20 1 p'reche sfesnice mai mari de „ „ „ „ „ 2.— „ „ „ „ fl. 3.— 1 clopotel de masă de arg. Brit. mai înainte cu fl. 4.— acum numai cu fl. 1.— 1 păhar de oane „ „ „ „ „ —.80 1 piperniță și salniță „ „ „ „ „ 2.50 „ „ „ „ —.75 1 Carafină p. oțet și ielciu „ „ „ „ „ numai fl. 3.50 „ „ „ „ 4.50 1 unealtă de foc grea de p'ne pe masă, mai înainte fl. 3.— acum numai cu fl. —.35 Cane de cafea și tea a fl. 2, 2.50, 3, 4; cleșce de zăchar a cr. 35, 50, 80 fl. 1; cutii de zăchar a fl. 2, 2.80; prătoriiu de zăchar a cr. 25, 40, 75, 90 fl. 1; carafine de oțet și olein a fl. 2, 4; cutii de unu a cr. 75, 95, fl. 1.70, 2.80, 3.25, 4. — încă și alți articuli nemerajați.

Ca dovadă, că anulmei me nu este înșelătorie,

mă deoblig prin aceasta în public, dacă măria nu convine, a o re'ntoarce fără nici o greutate. Îndrept la epistolele de mulțamită ce mi-au venit, și pe cari îmi voi permite a le publica succesiv. — Cine dorose deci a primi pe banii sei o mărfă bună și solidă și un lipădătură, să se adreseze numai către

A. Fraiss, 19

Viena, Rothenthurmstrasse 9, vis-à-vis de palatul archiepiscopesc.

Epilepsia (boala grea), șgărciuri, și casurile cele mai în-ferțite, le vindem în timpul cel mai seurt după o metodă proprie numai mie și totdeauna cu succes, și în scris. Medic special Dr. Helmsen în Berlin N.W., Louisen Strasse 32. Sute s'au vindec deja. [66] 21-24